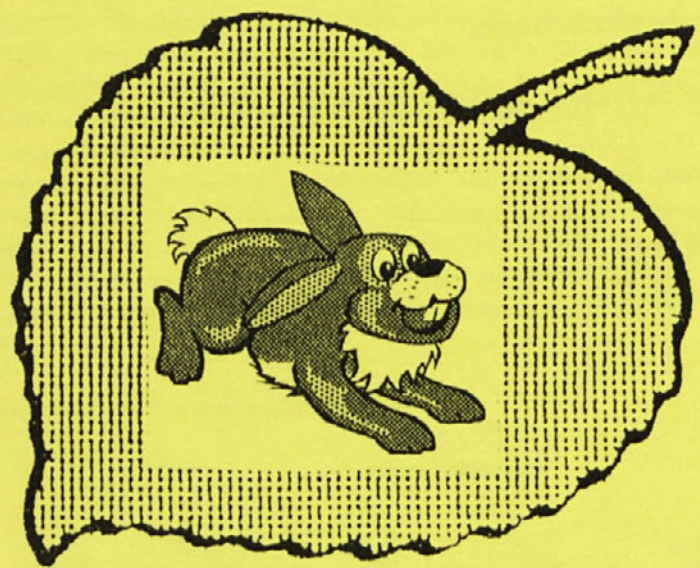

VERENIGING VRIENDEN VAN SLOVENIË
Združenje Prijateljev Slovenije

Lipa

Paashaaseditie

INHOUD

Inhoudsopgave en Colophon	1
Woord van de voorzitter	2
De laatste ontwikkelingen in Slovenië	5
Luna	8
De reizende Nederlander	9
Beroemde Slovenen op Tolarbiljetten: Vega	12
De eenzame fietser	15
Majceni a moji	17
Bestuur	18

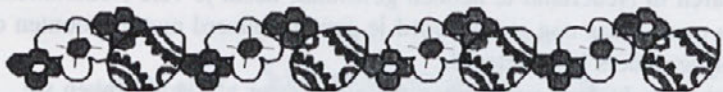
Jaargang 4 nummer 2, april 1995

werd verzorgd door de redactie, met medewerking van de heren Siem Edink en Willem Roodhuyzen.

Uit deze uitgave mag niets worden overgenomen, tenzij met bronvermelding. Een exemplaar is te bestellen door f5,- over te maken op giro 6318199 t.n.v. de Ver. Vrienden van Slovenië te Delft.

Meningen die in Lipa worden geuit, worden niet noodzakelijkerwijs gedeeld door het bestuur.

Spoštovani člani Združenja Prijateljev Slovenije!

Vsi mi, ki že dalj časa živimo v tujini (na Nizozemskem) se včasih sprasujemo kakšne so razlike v narodnih običajih na Nizozemskem in v Sloveniji. Po dolgih letih bivanja na Nizozemskem prevzameš nekatere nizozemske običaje in seveda se se vedno soočas z običaji, ki si jih bil navajem doma v Sloveniji.

Približujejo se Velikonočni prazniki in tudi letos se sprašujem, kako smo Velikonočne praznike praznovali doma, pri mojih starših. Barvali smo jajca, na Velikonočno nedeljo smo jedli šunko, hren in veliko jajc in seveda še kakšno posebno dobroto. Tukaj na Nizozemskem imamo Velikonočno drevo in je navada, da otroci iščejo jajčka (prava in čokoladna). Kar se hrane in barvanja jajc tiče, delamo isto kot v Sloveniji. Komercialni aspekt Velikonočnih praznikov je tukaj na Nizozemskem bolj močan kot v Sloveniji.

Trgovine so polne raznih predmetov, slaščic in ostalega kar naj bi se uporabljalo za praznovanje Velike noči. Vendar je Slovenija tudi že na isti poti preobilne ponudbe, kar je posledica prostega, odprtega tržišča.

Torej lahko rečemo, da praznujemo Velikonočne praznike po slovensko in po nizozemsko.

Vsem želim vesele Velikonočne praznike.

Judita Strohmaier

Geachte leden van de vereniging "Vrienden van Slovenië"!

Wij, die al jaren in het buitenland verblijven (in Nederland) vragen ons soms af wat het verschil is in volksgewoonten tussen Slovenië en Nederland .

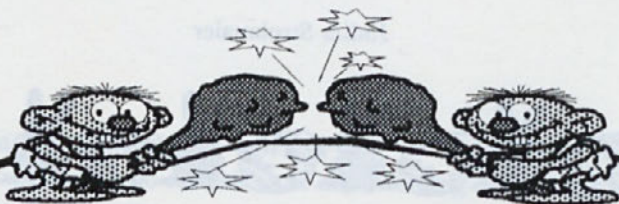

Na vele jaren in Nederland te hebben gewoond, neem je vele Nederlandse gebruiken over, maar nog steeds word je geconfronteerd met gewoonten die je thuis bij je ouders hebt geleerd.

Pasen staat voor de deur en ik vraag me altijd weer af: "Hoe hebben we Pasen gevierd bij mijn ouders in Slovenië?" We hebben eieren geverfd, op eerste paasdag hebben we ham, mierikswortel, veel eieren en natuurlijk nog ander bijzonder lekkers gegeten. Hier in Nederland hebben we een Paasboom en kinderen zoeken de eieren (echte zowel als chocolade). In commerciële zin kunnen we hier in Nederland veel voorwerpen kopen die wat met Pasen te maken hebben. Dat is in Slovenië nog veel minder het geval. Met het oog op de open markt economie waartoe Slovenië meer en meer toetreedt, wordt ook deze commerciële kant van Pasen elk jaar sterker. Zo kan ik zeggen dat Pasen op Nederlandse en Sloveense manier gevierd wordt.

Ik wens U allemaal vrolijk Pasen!

Judita Strohmaier

**Door ziekte van de drukker verschijnt
deze LIPA helaas later dan verwacht.
Hiervoor onze excuses.**

Wij wensen U

een vrolijk Pasen

Het Bestuur

De laatste ontwikkelingen in Slovenië: febr. '95

Zoran Thaler in Hongarije

Zoran Thaler, minister van Buitenlandse Zaken, was op 7 februari j.l. op bezoek in Boedapest. Hij heeft daar gesproken met zijn Hongaarse collega, Laslo Kovacs.

VN-vertegenwoordiger op bezoek

Van vrijdag 10 t/m 11 februari was Jasusi Akasi, VN-vertegenwoordiger in Bosnië, op bezoek bij Jelko Kacin, minister van Defensie. Het gesprek was informatief en ging o.a. over het vertrek uit Kroatië. Er werd niet gesproken over verplaatsen naar Ljubljana.

Delegatie EFTA op bezoek

Rond 10 februari was er een delegatie van de EFTA op bezoek in Slovenië. Deze sprak onder meer met Milan Kučan, president van Slovenië, Zoran Thaler en Jožef Školč, secretaris van de Sloveense Kamer. Milan Kučan sprak ook met de secretaris generaal van de EFTA, Kjartan Johansson, over o.a. Europese integratie en informatie tussen EFTA en de EU en ook over Slovenië in beide organisaties.

Nieuwe wegenverkeerswet

In de weekkrant "VESTNIK" van 9 februari j.l. stond een artikel over de nieuwe verkeersregels. De belangrijkste veranderingen zijn:

-Een chauffeur mag niet meer dan 0,45 promille alcohol in het bloed hebben (voorheen 0,5 promille).

-Voor iedere verkeersovertreding krijgt men nu punten toegewezen van 1 tot 18. Van wie 18 punten heeft, wordt het rijbewijs ingenomen. Diegene moet bovendien opnieuw rijexamen afleggen.

-De betekenis van het gele licht is ook veranderd: het betekent nu STOPPEN (was: doorrijden indien men niet meer op tijd kan stoppen).

Dit zijn de belangrijkste wijzigingen in de wegenverkeerswet van Slovenië, die sinds enige tijd in werking is.

Drnovšek op bezoek in China

De Sloveense premier, Janez Drnovšek, was voor 5 dagen op bezoek in China. Hij sprak daar met o.a. de Chinese president Jiang Zemin en ook met premier Li Peng en diverse gouverneurs van provincies in China.

Zoran Thaler in Duitsland

Minister Zoran Thaler bracht op 14 februari een kort werkbezoek aan Bonn. Hij sprak daar met de Duitse minister van Buitenlandse Zaken, Klaus Kinkel, over het verbeteren van onderlinge relaties tussen beide landen.

Schoenfabrikant Alpina nummer 1

Woensdag 15 februari werd bekend gemaakt dat Alpina, fabrikant van o.a. skischoenen, in 1994 meer dan 400.000 skischoenen heeft verkocht op de binnenlandse en buitenlandse markt. Ze neemt daarmee bijna 40% van de totale wereldmarkt aan skischoenen in. Daarmee is Alpina op de eerste plaats gekomen.

Financieel minister in Londen

De Sloveense minister van Financiën, Mitja Gaspari, was op donderdag 16 februari op werkbezoek in Groot-Brittannië. Hij sprak daar met zijn Engelse ambtgenoot Kenneth Clark. Het doel van het gesprek was de financiële betrekkingen tussen beide landen te verbeteren.

Sloveense Eurovisie bijdrage

Op zaterdag 18 februari was de wedstrijd op de Sloveense tv voor de inzending naar het Eurovisie songfestival, dat plaatsvindt op 13 mei in Dublin, Ierland. Er waren 12 deelnemers. Winnaar werd de zangeres Darja Švajger.

Sloveense skiprestaties

Mannen

Jure Košir werd tijdens de slalom voor de wereldbeker in Furano, Italië, in

het weekend van 18 februari 4° en bij de reuzeslalom 2°. De stand voor de wereldbeker is per 22 februari: 1 Tomba, 2 Košir, 3 Girardelli.

Vrouwen

In hetzelfde weekend werd Pretnar 4° en Hrovat 9°. De stand voor de wereldbeker is: 10 Pretnar, 16 Hrovat en 37 Koren.

Opbrengst toerisme 1994

Op 21 februari werd bekend gemaakt dat het toerisme vorig jaar 928 miljoen dollar heeft opgebracht. Dat komt neer op een stijging van 28% vergeleken met 1993 en het is 8% meer dan in 1990.

Nieuwe Sloveense autosnelwegen programma.

Het autosnelwegenprogramma ziet er als volgt uit:

Traject	Afstand in km	Klaar omstreeks
Šentilj-Pesnica	9,3	nov. '97
Hoče-Arja vas	46,9	dec. '96
Arja vas-Vransko	20,9	nov. '96
Zadobrova-Tomačevo	4,2	nov. '96
Šentjakob-Malence	9,6	nov. '96
Čebulovica-Divača	5,1	jul. '95
Divača-Dane	8,4	apr. '96
Dane-Fernetiči	3,8	nov. '96
Selo-Šempeter	11,8	apr. '96
Vransko-Blagovica •	14,1	okt. '98
Blagovica-Šentjakob •	21,4	jun. '98

- Toestemming voor de laatste twee trajecten wordt dit voorjaar ondertekend.

Zoran Thaler bij EU en NAVO

Zoran Thaler was vanaf vrijdag 24 februari op een kort werkbezoek in Brussel waar hij o.a. sprak met vertegenwoordigers van de EU en de NAVO. Hij sprak ook met Willie Claes en de Belgische minister van Buitenlandse Zaken Frank Vandenbrouck.

Alexander Vink

Luna

V čudnem pisanem svetu
razsvetljenih sanj po puščavi
sem tekkel kot nor
po svojih pesčenih stopalih
čisto do roba.

Hitro sem se obrnil
še enkrat ozrl
in se takoj vrnil
v zibajoč sen
lene nedelje.

Gregor Klemenšek

De reizende Nederlander

De wereld is echt klein en het leven vol toevalligheden. Kunt u zich een Nederlander voorstellen, die ons land zo goed kent dat u er stil van wordt? En juist zo iemand hebben we leren kennen in Kanal.

De camping in Kanal bij de Soča is een bekende doorgangscamping, waar jaar na jaar meer buitenlandse gasten komen. Tussen deze gasten zitten aardig wat Nederlanders. De buitenlanders bewonderen de natuur, iets dat voor ons zo vanzelfsprekend is. Tussen de gasten van dit jaar is ook het echtpaar De Beule uit Tilburg in Nederland. De aardige vrouw laat vooral haar man aan het woord, omdat hij er zo veel van af weet. Van beroep is hij namelijk docent aardrijkskunde en geschiedenis. Hieruit stamt ook zijn reislust, die zijn vrouw zich niet kan voorstellen. Het echtpaar De Beule is jaren geleden al door Slovenië gereisd, toen ze de natuur gingen onderzoeken van het Kroatische kustgebied en de binnenlanden van Herzegovina. Toen al stonden ze versteld van het mooie land, dat zoveel tegenstrijdigheden heeft. *"Een mens kan zich moeilijk voorstellen, dat je in een dag makkelijk door de vlakke van Prekmurska, dan door de bergen tot de zee kan rijden."*

Daarom hebben ze dit jaar als doel van hun reis voor Slovenië gekozen. Hun reizen zijn vooral onderzoekingstochten van wat ze al weten. *"Voor vertrek nemen we de tijd en in ongeveer 6 maanden lezen we alles wat onder onze handen komt, van toeristische brochures tot boeken, waarin de geschiedenis en het culturele aanbod van het land staat beschreven. Zo gaan we voorbereid op pad. Mensen staan met open mond te kijken als we hen vertellen over dingen van hun land die ze soms zelf niet eens wisten..."*

De familie De Beule blijft twee dagen in Kanal. Tussendoor hebben ze Bled bezocht, waar ze zich vooral hebben geërgerd aan het niet in orde zijn van de camping in Šobec. *"Uw camping is beter."* Het was een compliment dat de bewoners van Kanal zeker leuk vinden. Ze zijn al in Kranj en Skofja Loka geweest en nu zijn ze bij ons. Over enkele dagen zullen ze verder gaan. Naar de grotten van Postojna, Lipica en de kust, vanwaar ze af zullen buigen richting oosten. Toch zullen ze zo lang in Kanal blijven om de stad te bekijken en te gaan wandelen in de bergen in de buurt. Ze hebben gevraagd naar het pad, dat naar de Lig gaat, goed twee uur lopen.

Ze zullen drie tot vier weken in Slovenië blijven. Ze zullen genoeg tijd hebben om het land en de mensen te leren kennen. *"Hier houd ik me beroepsmatig mee bezig, omdat door louter eigen ervaringen ik een land echt leer kennen. Het is vooral anders als je wandelt over weggetjes die zijn aangegeven op de kaart, of als je voor je een kerk ziet die er mooier uitziet dan op*

De reizende Nederlander

De wereld is echt klein en het leven vol toevalligheden. Kunt u zich een Nederlander voorstellen, die ons land zo goed kent dat u er stil van wordt? En juist zo iemand hebben we leren kennen in Kanal.

De camping in Kanal bij de Soča is een bekende doorgangscamping, waar jaar na jaar meer buitenlandse gasten komen. Tussen deze gasten zitten aardig wat Nederlanders. De buitenlanders bewonderen de natuur, iets dat voor ons zo vanzelfsprekend is. Tussen de gasten van dit jaar is ook het echtpaar De Beule uit Tilburg in Nederland. De aardige vrouw laat vooral haar man aan het woord, omdat hij er zo veel van af weet. Van beroep is hij namelijk docent aardrijkskunde en geschiedenis. Hieruit stamt ook zijn reislust, die zijn vrouw zich niet kan voorstellen. Het echtpaar De Beule is jaren geleden al door Slovenië gereisd, toen ze de natuur gingen onderzoeken van het Kroatische kustgebied en de binnenlanden van Herzegovina. Toen al stonden ze versteld van het mooie land, dat zoveel tegenstrijdigheden heeft. *"Een mens kan zich moeilijk voorstellen, dat je in een dag makkelijk door de vlakte van Prekmurska, dan door de bergen tot de zee kan rijden."*

Daarom hebben ze dit jaar als doel van hun reis voor Slovenië gekozen. Hun reizen zijn vooral onderzoekingsstochten van wat ze al weten. *"Voor vertrek nemen we de tijd en in ongeveer 6 maanden lezen we alles wat onder onze handen komt, van toeristische brochures tot boeken, waarin de geschiedenis en het culturele aanbod van het land staat beschreven. Zo gaan we voorbereid op pad. Mensen staan met open mond te kijken als we hen vertellen over dingen van hun land die ze soms zelf niet eens wisten..."*

De familie De Beule blijft twee dagen in Kanal. Tussendoor hebben ze Bled bezocht, waar ze zich vooral hebben geërgerd aan het niet in orde zijn van de camping in Šobec. *"Uw camping is beter."* Het was een compliment dat de bewoners van Kanal zeker leuk vinden. Ze zijn al in Kranj en Skofja Loka geweest en nu zijn ze bij ons. Over enkele dagen zullen ze verder gaan. Naar de grotten van Postojna, Lipica en de kust, vanwaar ze af zullen buigen richting oosten. Toch zullen ze zo lang in Kanal blijven om de stad te bekijken en te gaan wandelen in de bergen in de buurt. Ze hebben gevraagd naar het pad, dat naar de Lig gaat, goed twee uur lopen.

Ze zullen drie tot vier weken in Slovenië blijven. Ze zullen genoeg tijd hebben om het land en de mensen te leren kennen. *"Hier houd ik me beroepsmatig mee bezig, omdat door louter eigen ervaringen ik een land echt leer kennen. Het is vooral anders als je wandelt over weggetjes die zijn aangegeven op de kaart, of als je voor je een kerk ziet die er mooier uitziet dan op*

een foto. Het allerbelangrijkste is dat je door contact met de mensen erachter komt hoe het land echt is. Dit kun je niet leren uit een nog zo goed boek. In uw steden en dorpen leven open en vriendelijke mensen."

De familie De Beule zijn echte eenlingen. Met de camper hebben ze al een groot deel van Europa gezien en ze denken er nog niet over om te stoppen. Zijn beroepsmatige nieuwsgierigheid dwingt hem om verder te gaan, alleen dit wil hij nog kwijt: *"Stel je eens voor. Als ik op school spreek over Slovenië kan ik zeggen: "Ik weet waarover ik praat. Ik ben er geweest."*

Uit "Primorske novice", 19 juli 1994. Vertaling: Marije Gorički

Ladinski Mode

De door ons gevoerde merken garanderen
U exclusieve en betaalbare mode.

o.a. G. Weber - Frankenwälder - Baruch - Kerko - Seda -
Roberto Sarto - Finn Karelia - Marianne Paris.

van Baarelestraat 41 (schuin t.o. Concertgebouw) Amsterdam
telefoon 020 - 679 37 68
Lada de Jong - Sremec

Nizozemec, ki ve o naši deželi več kot marsikateri domačin

Potujoči Holandec

KANAL - Svet je res majhen in življenje polno presenečenj. Si lahko predstavljate Nizozemca, ki pozna našo deželo tako dobro, da ob njem ostanete brez besed? In prav takega smo srečali v Kanalu.

Kamp v Kanalu ob Soči je znan tranzitni kamp, v katerem se leto za letom ustavlja več tujih gostov. Med njimi je precej Nizozemcev. Očitno se tuji slikoviti naravi, ki se nam zdi nekaj samoumevnega, ne morejo upreti. Med letošnjimi obiskovalci sta tudi zakonca De Beule iz Tilburga na Nizozemskem. Drobna, prijazna gospa je možu prepustila glavno besedo - morda zato, ker Jan De Beule zna z besedami. Po poklicu je namreč profesor zemljepisa in zgodovine. Od tod izvira tudi njegova potovalna strast, ki se ji njegova žena ni mogla upreti.

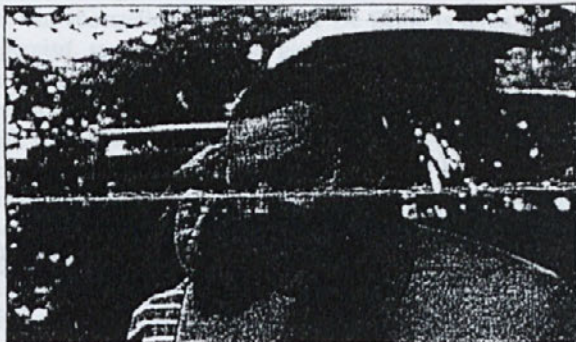
Zakonca De Beule sta pred leti že potovala skozi Slovenijo, ko sta odšla raziskovati naravne znamenitosti hrvaškega primorja in hercegovske notranjosti. Že takrat ju je osupnila lepota dežele, ki združuje toliko nasprotij. "Človek si kar težko predstavlja, da lahko v enem dnevu s prekmurskih ravnin preko gorskih prelazov pride do morja." Zato sta letos za cilj svojega potovanja izbrala Slovenijo. Njuna potovanja so pravzaprav pravi raziskovalni pohodi v znano. "Pred odhodom si vzameva čas in kakih šest mesecev posvetiva papirnatemu odkrivanju dežele. Preberava vse, kar nama pride pod roko, od turističnih prospektov do knjig, v katerih je opisana zgodovinska in kulturna dediščina dežele. Tako oborožena se odpraviva na pot. Ljudje ostanajo odprti ust, ko jim pripovedujeta o njihovi domovini stvari, ki jih včasih niti sami ne vedo..."

De Beuleva sta v Kanalu dva dni. Doslej sta obiskala Bled, kjer ju je motila predvsem neurejenost kampa v Šobcu. "Vaš kamp je boljši," je bila pohvala, ki bo Kanalcem gotovo godila. Bila sta v Kranju, Škofji Loki in zdaj sta pri nas.

Čez nekaj dni se bosta odpravila naprej. V Postojnsko jamo, Lipico, do obale, kjer bosta zavila proti vzhodu. Vendar bosta v Kanalu ostala dovolj dolgo, da si bosta ogledala mesto in se odpravila na potep po okoliških hribih. Zanimala sta se za stezo, ki vodi na Lig, dobri dve uri hoda v eno smer.

V Sloveniji bosta preživela tri do štiri tedne. Časa bosta imela dovolj, da bosta spoznala deželo in ljudi. "S tem se poklicno ukvarjam, vendar mi prav osebne izkušnje omogočajo, da deželo resnično spoznam. Povsem drugače je, ko se sprehajaš po poteh, ki so začrtane na zemljevidih, ali vidiš pred sabo cerkev, ki je

De Beule
Tilburg
Nizozemec

Zakonca De Beule v kampu v Kanalu

lepša kot na fotografiji. Najpomembnejše pa je, da v stikih z domačini odkrivaš dušo dežele. Tega še tako dobra knjiga ne more posedovati. V vaših krajih živijo odprti in prijazni ljudje."

De Beuleva sta prava pustolovca. Z avtodomom sta obredla že večji del Evrope in potovanjem se še ne mislita odreči. Našega sogovornika žene naprej poklicna radovednost. "Samo predstavljajte si. Ko v šoli govorim o Sloveniji, lahko rečem: Vem, o čem govorim. Bil sem tam."

MELITA SILIČ

Znameniti Slovenci na tolarških bankovcih:

Jurij Vega

Jurij Vega se je rodil 23. marca 1754 v Zagorici pri Moravčah. Gimnazijo in licej je obiskoval v Ljubljani ter ju izdelal z odličnim uspehom.

Njegovo odlično znanje matematike je botrovalo temu, da je Vega z enainvajsetimi leti dobil službo navigacijskega inženirja v Notranji Avstriji. To delo pa je po štirih letih pustil in vstopil v vojaško službo kot navaden artilerist. Že po enem letu je postal podporočnik in hkrati profesor matematike na topničarski šoli.

Leta 1783 je Jurij Vega izdal v dveh zvezkih "Logaritmične, trigonometrične in druge tabele". V letih 1782 do 1800 je izdal v štirih zvezkih "Predavanja iz matematike", zelo uporabljen učbenik v njegovih časih. Leta 1793 je izšel Vegov "Logaritmčno-trigonometrični priročnik". Vse te knjige so doživele še po njegovi smrti veliko izdaj. Vegovi logaritmovniki so bili razširjeni po vsem računajočem svetu vse do množičnega pojava elektronskih računalnikov. Največjo slavo pa si je Vega pridobil s svojim "Thesaurus logarithmorum completus", ki je prvič izšel leta 1794. V njem so najpopolnejši desetiški logaritmi števil od 1 do 101000 in logaritmi trigonometričnih funkcij na deset decimalk. Natančnost teh na novo izračunanih logaritmov je bila tolikšna, da je sam obljubil en zlatnik za vsako napako, ki bi jo kdo odkril. Prav zaradi te zanesljivosti je doživel njegov priročnik nad dvesto izdaj in je bil preveden v več jezikov.

V to, za kaj se pri logaritmih pravzaprav gre in zakaj so le ti tako pomembni v matematiki, se ne bom spuščala. Na kratko le toliko: naloge množenja, deljenja, potenciranja in korenjenja se po logaritmih prevedejo na preprostejše operacije seštevanj odštevanja, množenja in deljanja.

Zaradi svojih zaslug je bil Jurij Vega izbran za člana Velikobritanske znanstvene družbe v Göttingenu, Matematično-fizikalnega društva v Erfurtu, Akademije koristnih nauk v Mainzu, Češke znanstvene družbe v pragi in Akademije znanosti in umetnosti, SAZU, ustanovljene v Ljubljani leta 1938.

1) balistika: nauk o gibanju zalučanih (izstreljenih) teles
(vir/bron: Stanko Uršič, Logaritmi in druge tabele)

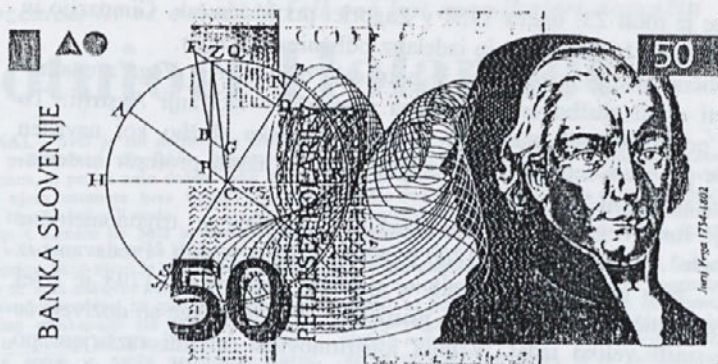
Leta 1796 je prejel najvišje avstrijsko vojaško odlikovanje, viteški red Marije Terezije, 4 leta kasneje pa ga je tedanji avstrijski cesar Franc II povzdignil v dedni baronski stan.

Komaj 48 let star je septembra 1802 umrl v Nussdorfu pri Dunaju.

Komaj 48 let star je septembra 1802 umrl v Nussdorfu pri Dunaju.

Beroemde Slovenen op de tolar-biljetten: Jurij Vega

Baron Jurij Vega is geboren op 23 maart 1754 in Zagorica bij Moravče. In Ljubljana heeft hij het gymnasium en lyceum bezocht welke hij met uitstekende resultaten afrondde. Wegens zijn buitengewoon goede kennis van wiskunde is hij met zijn 21 jaar aangenomen als navigatie ingenieur in midden Oostenrijk. Na vier jaar heeft hij deze baan opgezegd om vervolgens in het leger zich aan te sluiten bij de artillerie als een gewoon artillerist. Na één jaar had hij de rang van onderluitenant bereikt en is hij professor wiskunde geworden op de artillerieschool.

In het jaar 1783 heeft Vega in twee schriften "Logaritmische, trigonometrische en andere tabellen" uitgegeven. Over de periode van 1782 tot 1800 heeft hij 4 schriften uitgegeven over "Wiskunde-lessen", een in zijn tijd veel gebruikt leerboek. In 1793 is zijn werk "Logaritmisch-trigonometrisch handboek" uitgebracht. Al zijn boeken hebben ook na zijn dood vele herdrukken beleefd.

Erg beroemd is Vega geworden met zijn boek "Thesaurus logarithmorum completus" uit 1794. Dit werk bevat natuurlijke logaritmen van de getallen van 1 tot 101000 en logaritmen van de trigonometrische functies op 10 decimalen. Deze nieuwe logaritmen zijn zeer precies uitgerekend. Zo precies dat Vega zelf een goudmunt beloofde voor iedere fout die men in zijn logaritmetabellen ontdekken zou. Juist omdat zijn tabellen zo exact waren is dit handboek in vele talen vertaald en er zijn meer dan 200 herdrukken van gemaakt.

Om uw geheugen op te frissen: Onder de logaritme van een getal bij een bepaald grondtal, verstaat men de exponent van de macht, waartoe men het grondtal moet verheffen, om het eerste getal te krijgen (grapje hoor, dat weet ik ook niet uit mijn hoofd). Oftewel: met het gebruik van logaritmen kan men

de gecompliceerde wiskundige operaties "vertalen" in eenvoudige operaties zoals optellen, aftrekken, vermenigvuldigen.

Om zijn verdiensten is Vega gekozen tot lid van de Britse Wetenschappelijke Sociëteit in Göttingenu, Wis - en Natuurkundige vereniging in Erfurt, Academie van de Nuttige Leer in Mainz, Tsjechische Wetenschappelijke Sociëteit Praag en Academie van Wetenschap in Berlijn.

In 1798 heeft Jurij Vega de hoogste Oostenrijkse militaire onderscheiding ontvangen: Ridderorde van Maria Theresia. Vier jaren later heeft de toenmalige Oostenrijkse keizer Franc II hem in de adelstand verheven met de erfelijke titel Baron.

Jurij Vega stierf in september 1802, hij is maar 48 jaar geworden.

Jurij Vega, Sloveense wiskundige en de grondlegger van de wetenschappelijke ballistiek (1) is afgebeeld op het 50 tolar-biljet. Aan de achterzijde is de voorgevel van de Sloveense academie van kunst en wetenschap (SAZU) afgedrukt. Deze is in 1938 in Ljubljana opgericht.

1) ballistiek: leer van het werpen van projectielen, leer die beweging van een projectiel in de lucht bestudeert.

Marjeta Tomšič

*Reeds 30 jaar uw betrouwbare partner
in gemotoriseerde tweewielers...*

TOMOSNEDERLAND

TOMOS NEDERLAND TRADING COMPANY B.V.

Kweekweg 24, 8161 PG Epe – Postbus 172, 8160 AD Epe
Telefoon 05780-13155 – Fax 05780-16480

De eenzame fietser

Uitgewoond en recupereren

Ik zag hem fietsen, zo'n vijf kilometer in de richting van de top van de Vršič. Hij reed de klim van de zwaarste kant, dus nog vele zware kilometers. Het was midden op de dag, ruim dertig graden in de schaduw. Hij was eind dertig, hooguit veertig. Ik verbaasde me over zijn tempo en zijn verzet: het leek me te hoog respectievelijk te zwaar. Achter hem in de auto reed een vakantiemaat. "Nee, het gaat best," zei de fietser. Van vermoeidheid was geen sprake; en water hoefde hij ook niet.

"Nee, mijn verzet is niet te zwaar. Ik weet precies wat ik kan." Halverwege de klim hing hij voorover, staande naast zijn fiets. Kokhalzend. Ik heb hem niet meer boven zien komen.

Wielrijders plegen zich nogal eens uit te putten tijdens slopende beklimmingen op het heetst van de dag. Het zo snel mogelijk bereiken van de top van de col vormt de beloning voor de verzuring, uitdroging en uitputting van het lichaam. Sommigen gaan zo ver dat ze letterlijk van hun fiets vallen. "Totaal uitgewoond" zo heet dat in wielerkringen.

Er zijn mensen, die er een hobby van maken zichzelf te slopen door de manier waarop zij met hun lichaam omgaan. Na een slopende rit is het dan ineens afgelopen: de accu is leeg, de rek eruit; opgebrand en uitgewoond. Zo iemand beschouwt iedere beklimming als een volwassen col om zichzelf en anderen te testen. Hij vlamt heftig, maar daardoor vaak kort. Hij heeft geen oog voor zijn omgeving en luistert niet naar adviezen; schat zijn eigen mogelijkheden verkeerd in en ziet zichzelf als de eenzame kopman, die hulp van zijn ploegenoten moet ontberen. Hij rijdt zijn tocht alleen.

Er reed een man de Vršič op via de zwaarste kant. Begin veertig schat ik zijn leeftijd. Ik meen hem al eens eerder ontmoet te hebben, enkele jaren geleden. Hij was nu enkele kilometers onder de top. Het was redelijk vroeg op de dag. Regelmatig nam hij een slok uit zijn bidon. Soepel en licht reed de man naar boven; meestal zittend in het zadel, dan weer staande op de pedalen op de steilste stukken.

Terwijl hij rondkeek en genoot van de natuur hoorde ik hem soms praten met zijn vakantiemaat, die hem per auto vergezelde. "Het is zaak je eigen grenzen

te kennen en je krachten te verdelen," hoorde ik hem zeggen. "Als je je forceert of overschat, kom je jezelf en de man met de hamer tegen." Zo'n drie kwartier later bereikte hij de top. "Jazeker, goed moe, maar niet totaal leeg en uitgewoond."

Gisteren zag ik hem weer. Geleerd uit het verleden fietste hij met een rustig tempo door het land. Zichzelf de rust gunnend om af en toe te kijken en te genieten van het landschap. Hij was vertrokken na de ergste warmte, maar door het heuvelachtige landschap had

hij het nog steeds zeer warm.

Voldaan en tevreden kwam hij uiteindelijk op een plaats waar hij rustig in alle stilte kon genieten van de natuur; alleen gestoord door een enkele vogel, die zijn eten probeerde bij elkaar te vinden en het ruisen van de wind door de bomen.

Hij genoot zoveel, dat hij op de terugweg een plaats tussen de velden zocht om nog eens te genieten van de pracht van het land. Hij vergat zijn fiets op te tillen over de takken. Hij merkte het resultaat direct: beide banden lek.

Ik zag hem lopen met zijn fiets, teleurgesteld dat zijn vervoermiddel hem in de steek gelaten had. Dankzij de plaatselijke bevolking kreeg hij een lift en hierdoor viel het lopen mee.

Willem Roodhuyzen

Majceni a moji

Manj te je po širini kot v višino
Tvojo lepoto jutranja megla
skriva pod sončne vrhove,
da se ne bi videlo v tujino.
Majčkeno a mlado srce
te prepočasi čisti rdeče krvi
šestdesetletne bolezni.

Ko bo po tebi spet tekel
svež in čisti studenec zdravih misli
bodo spet rasla močna drevesa,
bodo prepletala in povezovala
našo razkrojeno slovensko prst.

Gregor Klemenšek

Vereniging Vrienden van Slovenië: Wat U moet weten!

De Vereniging Vrienden van Slovenië is opgericht op 7 juli 1991. De Vereniging Vrienden van Slovenië is een zelfstandige en onafhankelijke landelijke organisatie, welke zich ten doel stelt met name op cultureel, economisch en maatschappelijk gebied de samenwerking tussen Nederland en Slovenië resp. Nederlanders en Slovenen te bevorderen en zo mogelijk te initiëren en te onderhouden. De vereniging beschouwt zichzelf als de geëigende plaats voor ontmoetingen tussen Nederlanders en Slovenen. De vereniging wil voorts in het bijzonder een ontmoetingsplaats zijn voor de Slovenen in Nederland.

(uit artikel 2 van de Statuten)

Bestuur:

Voorzitter:

Judith Strohmaier
Riënzstraat 33
2555 JT Den Haag
070/3685680

Vice-Voorzitter:

Bojan Gorički
Beethovenstr. 19
4536 AG Terneuzen
01150/13722

Penningmeester:

Siem Edink
Otterlaan 13
2623 CV Delft
015/562010

Secretaris:

Pavel Iskra
Fagotstraat 47
2287 BC Rijswijk
070/3942435

Redactie:

Marlien Muuse
Jacob Catsstr. 51
2274 GT Voorburg
070/3868929

Redactie:

Marjeta Tomšič
V. Doesburgstr. 34
3822 ER Amersfoort
033/562575

Vesna Marolt

Van Helt Stocadestr. 22-1
1073 JD Amsterdam
020/6754640

Frank van Krevel

Koestraat 85
6431 XL Hoensbroek
045/216621

Slovenija

UW VAKANTIELAND

AAN DE ZONZIJDE

VAN DE ALPEN

Verkeersburo Slovenië
Postbus 7105
NL-4330 GC Middelburg
Tel.: 01180-35790
Fax : 01180-39205